

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ.

КУРСОВА РОБОТА (ПО 23)

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>051 Економіка</i>
Освітня програма	<i>Економіка і бізнес</i>
Статус дисципліни	<i>Професійна</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)/заочна/</i>
Рік підготовки, семестр	<i>3 курс, весінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>1 кредит (30 годин)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік</i>
Розклад занять	<i>За розкладом http://roz.kpi.ua</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу	<i>Лектор/практичні: доцент Красношопка Володимир Володимирович (Volodja Krasnoshapka von Korff), ORCID ID 0000-0003-4556-9455, strateg2020@ukr.net</i>
Розміщення курсу	<i>Кампус КПІ ім.Сікорського https://campus.kpi.ua</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Важливість виконання курсової роботи з кредитного модуля “Економічний аналіз” полягає в тому, що студенти набувають вмінь та навиків щодо використання загальних принципів та методів проведення аналізу активів, ресурсів, витрат, результатів діяльності підприємств з метою виявлення резервів підвищення їх ефективності.

Сутнісний зміст курсової роботи впливає із предмету дисципліни – аналіз використання активів та ресурсів, собівартості продукції, фінансових результатів і фінансового стану підприємства.

У результаті виконання курсової роботи з кредитного модуля “Економічний аналіз” студент має отримати глибокі знання щодо методики проведення аналізу діяльності підприємства, сутності окремих показників, що відображають їх характеристики, вміння використання окремих методів та прийомів у відповідності до поставлених завдань та пошуку резервів, навички самостійного творчого мислення та практичний досвід підготовки аналітичної інформації для прийняття господарських рішень.

Мета викладання навчальної дисципліни “Економічний аналіз” – дати здобувачам цілісну і логічно-послідовну систему знань та вмінь щодо методів та прийомів проведення економічного аналізу на підприємстві, спрямовану на пошук та виявлення резервів підвищення ефективності господарської діяльності.

Очікувані програмні результати навчання мають проявитися в певних компетентностях, знаннях, уміннях, навичках студентів щодо їх здатностей проводити економічний аналіз у різноманітних сферах та аспектах діяльності підприємств.

Виконання курсової роботи з дисципліни “Економічний аналіз” спрямоване на

ефективності господарської діяльності.

Очікувані програмні результати навчання мають проявитися в певних компетентностях, знаннях, уміннях, навичках студентів щодо їх здатностей проводити економічний аналіз у різноманітних сферах та аспектах діяльності підприємств.

Виконання курсової роботи з дисципліни “Економічний аналіз” спрямоване на формування загальних компетентностей випускника, таких як:

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

Виконання курсової роботи має сприяти формуванню у студентів комплексу спеціальних компетентностей, зокрема:

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основних функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі основних теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК8. Здатність аналізувати та розв’язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

Перелік основних результатів навчання здобувача вищої освіти першого освітнього рівня - бакалавр, на забезпечення яких спрямовано виконання курсової роботи з даної дисципліни такі:

1. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).
2. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.
3. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.
4. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
5. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.
6. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Навчальна дисципліна належить до циклу дисциплін спеціальної фахової підготовки вибіркової освітньої компоненти.

Пререквізити: Для вивчення навчальної дисципліни “Економічний аналіз” студент повинен мати знання з таких навчальних дисциплін: як «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Економіка підприємств», «Управління витратами», «Фінанси підприємства», «Бухгалтерський облік».

Постреквізити: Основні положення навчальної дисципліни “Економічний аналіз” можуть застосовуватися при вивченні наступних навчальних дисциплін: «Економічний розвиток підприємства», «Планування та прогнозування діяльності», «Проектний аналіз» підготовки фахівців освітнього ступеня “бакалавр” інших навчальних дисциплін за вибором студента, а також підготовки та захисту випускної роботи бакалавра.

3.**Графік виконання курсової роботи**

Тиждень семестру	Назва етапу роботи	Навчальний час	
		Ауд.	СРС
2	Отримання теми та завдання	0,25	
3-9	Підбір та вивчення літератури		6
10-11	Проведення обчислень показників господарської діяльності підприємства		13,5
12-13	Аналіз отриманих результатів		6
14-15	Формулювання висновків за результатами аналізу		4
16	Подання курсової роботи на перевірку		
17,18	Захист курсового проекту (роботи)	0,25	
	Всього	0,5	29,5

4. Структура та зміст курсової роботи

Тематика та вихідні дані для проведення аналізу господарської діяльності підприємства затверджуються керівником курсової роботи.

Курсова робота може мати свої відмінні особливості, які виходять із своєрідності об'єкту дослідження (підприємства), наявності та повноти джерел інформації (за умови виконання аналізу на основі даних конкретних функціонуючих підприємств). Разом з тим вона складається за єдиною схемою та містить такі складові:

1. Титульна сторінка**2.** Зміст**3.** Вступ**4.** Основна частина

Розділ 1. Аналіз і оцінка фінансово-економічних показників діяльності підприємства за стандартизованою методикою:

- Аналіз виробничої програми
- Аналіз виконання плану реалізації продукції
- Аналіз ефективності використання трудових ресурсів
- Аналіз ефективності використання основних виробничих фондів
- Аналіз показників ефективності використання матеріалів
- Аналіз собівартості продукції
- Аналіз виконання плану прибутку і рентабельності на підприємстві

Розділ 2. Економічний аналіз на основі фінансової звітності Публічного Акціонерного Товариства

5. Висновки та пропозиції щодо ефективного використання виявлених резервів, зростання обсягів виробництва і реалізації продукції ПАТ**6.** Бібліографічний опис**7.** Додатки

5. Навчальні матеріали та ресурси

Рекомендована література

1. Базова література

1. Економічний аналіз : підручник / [Голованенко М. В. та ін.] ; за заг. ред. Г. М. Филіук, В. І. Головка. — Київ : Академія, 2021. — 879 с.
2. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. / Ю. І. Кліюс, М. А. Мельнік, Г. В. Пчелинська, І. В. Тацій ; М-во освіти і науки України, Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. — Сєверодонецьк : СНУ ім. В. Даля, 2021. — 439 с.
3. Кіндрацька, Галина Іванівна. Аналіз господарської діяльності : підручник : [для студентів екон. спец. ЗВО, викладачів, науковців, економістів-практиків] / Г. І. Кіндрацька, А. Г. Загородній, Ю. І. Кулиняк ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Львів. політехніка". — Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. — 316 с.
4. Мних, Євген Володимирович. Економічний аналіз : підручник / Є. В. Мних. — К. : Знання, 2011. — 630 с.
4. Купалова, Галина Іванівна. Теорія економічного аналізу : навч. посіб. / Г. І. Купалова. — К. : Знання, 2008. — 639 с.

2. Допоміжна література

1. Адлер, Оксана Олександрівна. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. [для студентів ВНЗ екон. фах. спрямування] / О. О. Адлер, О. Й. Лесько ; М-во освіти і науки України, Вінниц. нац. техн. ун-т. — Вінниця : ВНТУ, 2019. — 114 с.
2. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / Хмельниц. нац. ун-т ; [Т. Г. Рзаєва, Г. І. Рзаєв]. — Хмельницький ; Кам'янець-Подільський : Друк. "Рута", 2016. — 256 с.
3. Аналіз господарської діяльності : практикум / Г. І. Кіндрацька, А. Г. Загородній, Ю. І. Кулиняк ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Львів. політехніка". — 2-ге вид., доопрац. і допов. — Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2018. — 155 с.
4. Аналіз господарської діяльності : ситуац. завдання для практ. занять та самост. роботи, тести для студентів спец. 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність", 241 "Готел.-ресторан. справа" ден. і заоч. форм навчання / Центр. спілка спожив. т-в України, Львів. торг.-екон. ун-т ; [уклад.: Т. О. Герасименко, Т. В. Калайтан]. — Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2017. — 127, [1] с.
5. Воронко, О. С. Економічний аналіз : [навч. посіб. для студентів екон. спец. ВНЗ] / О. С. Воронко, Н. П. Штепа. — 3-тє вид., стер. — Львів : Новий світ-2000, 2018. — 278 с.
6. Ковальчук, Т. М. Теорія економічного аналізу : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т. М. Ковальчук; М-во освіти і науки України, Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. — Чернівці : Чернів. нац. ун-т, 2011. — 543 с.
7. Курсова робота з організації і методики економічного аналізу : метод. вказівки / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича; [уклад.: А. І. Вергун]. — Чернівці : Чернів. нац. ун-т, 2011. — 38 с.
8. Литвин, З. Б. Теорія економічного аналізу : метод. поради і завдання з дисципліни : для студ. напряму підгот. 6.030601 усіх форм навч. / Литвин З. Б.; М-во освіти і науки України, Терноп. нац. екон. ун-т. — Тернопіль : ТНЕУ, 2010. — 222 с.
9. Мішеніна, Наталія Вікторівна. Економічний аналіз : навч. посіб. / Н. В. Мішеніна, Г. А. Мішеніна, І. Є. Ярова ; М-во освіти і науки України, Сум. держ. ун-т. — Суми : Сум. держ. ун-т, 2014. — 305 с.

10. Міщук, Г. Ю. Економічний аналіз : навч. посіб. / Г. Ю. Міщук, Т. М. Джигар, О. О. Шишкіна ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. — Рівне : НУВГП, 2017. — 155 с.
11. Нестерчук, Юлія Олександрівна. Теорія економічного аналізу : навч. посіб. [для самост. вивч. дисциплін "Екон. аналіз та теорія екон. аналізу" студ. всіх форм навчання екон. спец.] / Ю. О. Нестерчук, С. Ю. Соколюк, О. В. Жарун; Уман. нац. ун-т садівництва. — Умань : Сочінський, 2012. — 234 с.
12. Отенко, Василь Іванович. Теорія економічного аналізу : навч. посіб. для ВНЗ / Отенко В. І., Іванієнко В. В., Азаренков Г. Ф. ; М-во освіти і науки України, Харків. нац. екон. ун-т ім. С. Кузнеця. — Харків : ІНЖЕК, 2015. — 339 с.
13. Петряєва, Зоя Федорівна. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. для інозем. студентів / Петряєва З. Ф. ; М-во освіти і науки України, Харків. нац. екон. ун-т ім. С. Кузнеця. — Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. — 371 с.
14. Скловська, Євгенія Григорівна. Аналіз діяльності підприємства: навч. посіб. /Є.Г.Скловська; М-во освіти і науки України,Нац.техн.ун-т України "Київ.політех.ін-т". —К.:НТУУ "КПІ", 2011.-259 с.
15. Теорія економічного аналізу : навч. посіб. / [А. Г. Загородній, Г. І. Кіндрацька, З. О. Коваль, О. І. Тивончук]; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. ун-т "Львів. політехніка". — Львів : Львів. політехніка, 2012. — 327 с.
16. Теорія економічного аналізу : навч. посіб. / О. І. Дацій [та ін.; за ред. О. І. Дацій]; М-во освіти і науки України, Акад. муніцип. упр. — Д. : Біла К. О., 2014. — 235 с.
17. Хринюк О.С. Антикризове управління підприємством. Курсова робота [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Економіка підприємства» /КПІ ім. Ігоря Сікорського. —Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. — 58 с. Доступ : <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/23663>
18. Шевчук, Володимир Олександрович. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. : [для студ. та викладачів ВНЗ екон. спец., працівників п-в, здобувачів, аспірантів] / Шевчук В. О., Коновалова О. В., Пантелеєв В. П.; Держ. ком. статистики України, Нац. акад. статистики, обліку та аудиту. — К. : Інформ.-аналіт. агентство, 2011. — 399 с.

3.Нормативні джерела

1. 1. Податковий Кодекс України від 02.12.10 р. № 2755-УІ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 (із змінами та доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 "Подання фінансової звітності" : Затв. наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2009 N 1541 у редакції наказу Міністерства фінансів України від24.12.2010 N 1629. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 "Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємства" : Затв. наказом Міністерства фінансів України від 25.02.2000 N 39 у редакції наказу Міністерства фінансів України від 24.01.2011 N 25). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
6. Офіційний веб-портал органів виконавчої влади України URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
7. Офіційний сайт Верховної Ради України URL: <http://rada.gov.ua/>.
8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність»: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 № 628. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
9. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку URL: <http://www.ssmc.gov.ua>.

5. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
6. Національна парламентська бібліотека URL: <http://www.alpha.rada.kiev.ua>.
- Аналітична база публічної звітності підприємств на сайті <https://smida.gov.ua/>.

6.Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Структура курсової роботи. Курсова робота має містити: титульний аркуш, зміст, вступ, основну частину, висновки, список використаної літератури, додатки.

— *Вступ* розкриває сутність і стан економічної проблеми та її значущість, актуальність, мету і основні завдання дослідження, предмет і об'єкт аналізу, характеризує структуру курсової роботи та джерела інформації.

— *Основна частина* курсової роботи присвячено проведенню дослідження стану і перспектив розвитку конкретного підприємства відповідно до теми курсової роботи на основі зібраної економічної інформації. Джерелом інформації є планові, обліково-звітні та необлікові документи (набір документів, які використовують при написанні курсової роботи, слід подавати в додатку до неї). Дана частина повинна містити розрахунки показників, аналітичні таблиці та аргументовані пропозиції відповідно до мети курсової роботи.

Також передбачає обґрунтування пропозицій на основі отриманих результатів аналізу певного об'єкту: порівняння показників аналізованого підприємства та інших підприємств галузі; встановлення тенденцій зміни таких показників в Україні та за кордоном; застосування оригінальної методики діагностики та прогнозування відповідних показників для удосконалення певного напрямку діяльності підприємства.

— Виклад матеріалу підпорядковують меті курсової роботи, чітко визначеній у вступі.

— *Висновки* містять стислий виклад основного змісту курсової роботи, оцінку відповідності проведеного дослідження сформульованим у вступі завданням.

— *Список використаної літератури* слід розміщувати за алфавітом або в порядку згадування джерел у тексті за їх наскрізною нумерацією. Оформляють цей список відповідно до стандарту.

— *До додатків* доцільно включати планові документи, форми фінансової та статистичної звітності підприємства, інші матеріали, які використовувалися для написання другого і третього розділів основної частини курсової роботи. Головне призначення додатків — розвантажити змістовну частину роботи.

Форма курсової роботи має відповідати діючим стандартам.

7.Самостійна робота студента/аспіранта

Самостійна робота студентів може здійснюватися у таких формах:

1) виконання курсової роботи.

Відповідно до вимог програми на самостійну роботу студентів відводиться – 30 годин.

Політика та контроль

8.Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

При написанні курсової роботи з навчальної дисципліни “Економічний аналіз” необхідно спиратися на конспект лекцій та базову літературу. При цьому рекомендується використання додаткової літератури задля різнобічного оволодіння способами та методами проведення економічного аналізу.

Студент має:

- планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал;
- активно працювати на практичних заняттях;

- відповідально ставитися до своїх обов'язків, самостійно, вчасно, якісно та сумлінно виконувати навчальні, дослідницькі та робочі завдання та в подальшому їх захищати;
- дотримуватись політики академічної доброчесності у відповідності до Положення про академічну доброчесність КПІ ім. Ігоря Сікорського. Доступно за посиланням: <https://kpi.ua/academic-integrity>
- дотримуватись політики загальної поведінки щодо дотримання моральних норм та правил етичної поведінки у відповідності до Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». Доступно за посиланням: <https://kpi.ua/files/honorcode.pdf>.
- дотримуватись інших вимог, що не суперечать законодавству України та нормативним документам Університету, зокрема щодо організації освітнього процесу відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу студентів КПІ ім. Ігоря Сікорського». Доступно за посиланням: <https://kpi.ua/regulations>.
- дотримуватись інших вимог, що не суперечать законодавству України та нормативним документам університету; <https://kpi.ua/regulations>.
- Курсову та практичні роботи студент виконує самостійно, з обов'язковим посилення на джерела інформації та самостійною перевіркою їх он-лайн на безкоштовних сервісах на плагіат.

9. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Щодо курсової роботи передбачено наступні методи контролю:

Поточний контроль : у вигляді узгодження тематики та структури курсової роботи.

Семестровий контроль: залік за результатами оцінювання змісту курсової роботи та її публічного захисту .

Контроль знань здійснюється з урахуванням бально-рейтингової системи.

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання.

1. Рейтингова шкала з курсової роботи (R) : складає –100 балів.
2. Рейтингова оцінка з курсової роботи має дві складові.

Перша (стартова) (r_1) характеризує роботу студента з курсового проектування та її результат – якість пояснювальної записки та наочного матеріалу.

Друга складова (r_2).характеризує якість захисту студентом курсової роботи.

3.1. Розмір шкали першої стартової складової (r_1) дорівнює 70 балів і включає такі елементи:

- своєчасність виконання графіку роботи з курсового проектування – 10-5 балів;
- сучасність та обґрунтування отриманих результатів – 15-10 балів;
- правильність застосування методів аналізу і розрахунку – 30-20 балів;
- якість оформлення, виконання вимог нормативних документів – 8-5 балів;
- якість графічного матеріалу і дотримання вимог ДСТУ – 7-4 балів.

3.2. Розмір шкали другої складової захисту курсової роботи (r_2) дорівнює 30 балів і включає такі елементи:

- ступінь володіння матеріалом – 10-7 балів;
- повнота аналізу можливих варіантів – 8-5 балів;
- ступінь обґрунтування прийнятих завдань – 7-4 балів;
- вміння захищати свою думку – 5-3 балів.

4. Для визначення рейтингової оцінки з курсової роботи отримані бали студента за двома складовими курсової роботи підсумовується.

$$(R) = (r_1) + (r_2).$$

Необхідною умовою допуску до захисту є здача курсової роботи, стартовий рейтинг (r_c) якої за оцінкою її написання не менше 50% від r_1 , тобто $70 * 0,5 = 35$.

5. Сума балів двох складових переводиться до залікової оцінки згідно з таблицею:

Бали: оцінка написання курсової роботи+ оцінка захисту, $(R) = (r_1) + (r_2)$	Оцінка
100...95	Відмінно
94...85	Дуже добре
84...75	Добре
74...65	Задовільно
64...60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
$r_c < 35$ балів або не виконані інші умови допуску (в т.ч. плагіат)	Не допущено

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Розробив доцент, к.т.н., доцент, Красношака Володимир Володимирович

Ухвалено кафедрою **економіки і підприємництва** (протокол № 18 від 23.06.2023 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету менеджменту та маркетингу (протокол № 11 від 30.06.2023 р.).